

Heimwee naar wat nooit is geweest

Bespiegelingen over het Gregoriaans

Geert Maessen

Gregoriana Amsterdam

2022

Heimwee naar wat nooit is geweest
Bespiegelingen over het Gregoriaans

Geert Maessen

ISBN 978-90-819969-4-5
NUR 662 Muziekgeschiedenis

© 2022 Gregoriana Amsterdam
www.gregoriana.nl

Alle rechten voorbehouden. Elke weergave of reproductie van deze publicatie, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Gregoriana Amsterdam, is verboden.

Inhoud

Voorwoord	7
-----------	---

Deel I - Opstellen

Gezongen poëzie	11
Een breekbaar ideaal	14
Bach en Braille	21
Het geloof van Constantijn en Karel	41
Fluxus: Sint Gallen op lijnen	58
Over de kerkklokken	68
Pas op voor het gregovirus	72
De oneindige potentie van dat wat niet bestaat	79
Het lied van de drie jongelingen in de vuuroven	86
Toledo, Rome en de oorsprong van het Gregoriaans	90
Het Mozarabisch melos en andere tradities	109
Melodiegeneratie voor de Mozarabische ritus	141
Twee zangeressen	151
Ravenna en de pest	157
Wetenschap en waarheid	168
Consensus en de vrije geest	173
De waarheid voorbij	182
Kerk en Staat	186
Ons grootste geschenk	202
Als gij heden zijn stem hoort	207
De rede voorbij	209

Deel II - Partituren en overzichten

Enkele offertoria in Fluxus-notatie	219
Enkele bewaarde Mozarabische melodieën	239
Enkele computationeel gegenereerde sacrificia	248

De Gregoriaanse offertoria (GRE)	272
Het bewaarde Mozarabisch melos (HISA, B en C)	280
De sacrificia in het antifonale van León (LEO)	286
Waarschuwing en toegift	294
Publikaties en verantwoording	317

Aan de hand van opstellen en partituren schetst de auteur de bredere context waarbinnen het Gregoriaans functioneerde. Twee overgangperiodes staan daarbij centraal. De donkere Middeleeuwen, die gezien kunnen worden als de *oude herstart*, en de Moderne tijd, die gezien kan worden als de *nieuwe herstart*. In de eerste periode legt de auteur accenten op Toledo en Ravenna, in de tweede periode op de jaren 2020-2030 waarin de *grote herstart* plaatsvindt. Het Gregoriaans kan daarbij worden opgevat als de tranen van de *oude herstart*. De auteur hoopt met dit boek brandstof te leveren voor nieuw spiritueel vuur.

Over de auteur:

Geert Maessen studeerde bouwkunde en filosofie. Hij is specialist braille bladmuziek bij *Dedicon* en leider van *Gregoriana Amsterdam*. Voor het Gregoriaans ontwierp hij de *Fluxus*-notatie. Voor de *Concertzender* verzorgde hij het programma *Bonum est*. Voor de Mozarabische ritus initieerde hij het computationeel onderzoek naar de verloren zang.

Meer informatie op www.gregoriana.nl

